

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5962-1

17. desember 2019

Tildelingsbrev FEK - De nasjonale forskningsetiske komiteene 2020

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK). Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument, og gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over FEKs oppgaver. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av året.

Tildelingsbrevet skal publiseres på forvaltningsorganets nettsider så snart det er mottatt, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2020 består av følgende deler:

Tildelingsbrev FEK - De nasjonale forskningsetiske komiteene 2020.....	1
1. Regjeringens prioriteringer og forventninger	1
2. Mål, styringsparametere og risikovurderinger	3
3. Budsjett for 2020.....	4
4. Andre forutsetninger og krav.....	6
5 Rapportering og styringsdialog 2020.....	7

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

Kunnskapsdepartementet har tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Sigrid Tollefsen

- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Kunnskapsdepartementets politikk og budsjettprioriteringer for 2020 for å nå disse målene er beskrevet i Prop. 1 S (2019–2020). Det vises særlig til kap. 1 for en overordnet omtale av kunnskapspolitikken, til programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning, og til kap. 5 for en samlet omtale av regjeringens oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

FEK og andre utdannings- og forskningsinstitusjoner er sentrale aktører i det norske forsknings- og innovasjonssystemet og et viktig virkemiddel for å nå regjeringens visjon og overordnede mål. Regjeringen vil prioritere noen særskilte områder for forskning i 2020 og de kommende årene, jf. [Granavolden-plattformen](#). Det gjelder for eksempel omstilling, innovasjon og grønt skifte for å sikre fremtidig verdiskaping og et bærekraftig velferdssamfunn, styrke samspillet mellom næringslivet, academia, innovasjons- og forskningsmiljøer, åpen forskning og å stimulere til økt internasjonalisering av forskning.

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019–2028 (Meld. St. 4 (2018–2019)) skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Følgende områder vil ha særlig prioritet:

- opptrappingsplanene for teknologiløftet, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning
- de fem langsiktige prioriteringene: 1) hav, 2) klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) muliggjørende og industrielle teknologier og 5) samfunnsikkerhet og samhold i en globalisert verden
- bygg i universitets- og høyskolesektoren, herunder klima- og miljøvennlige løsninger
- Universitetsmuseene
- åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data

I 2020 og 2021 er det planlagt flere utredninger, stortingsmeldinger og proposisjoner som vil påvirke og fordre bidrag fra høyere utdanning og forskning, blant annet om styring av universitets- og høyskolesektoren, studentmobilitet, livslang læring og arbeidslivsrelevans.

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. Internasjonalt samarbeid er også sentralt for å møte store globale samfunnsutfordringer. Aktiv deltakelse i internasjonale programmer og samarbeid er avgjørende for å nå de nasjonale målene i langtidsplanen. Følgende områder har særlig prioritet:

- EUs rammeprogram for forskning og innovasjon
- EUs rammeprogram for utdanning
- Panorama-strategien

Grønt skifte og bærekraftig utvikling er tværgående temaer som berører hele bredden av kunnskapssektorens virksomhet. Høyere utdanning, forskning og innovasjon er sentralt i arbeidet med å oppfylle bærekraftagendaen som ble vedtatt av FN's Generalforsamling i

2015 og klimamålene i Paris-avtalen. FEK er derfor en viktig aktør for å nå regjeringens ambisjoner for grønt skifte og bærekraftig utvikling. Videre er det viktig at FEK har oppmerksomhet på å kutte klimagassutslipp av og i egen virksomhet gjennom klima- og miljøstrategier med tydelige miljømål.

2. Mål, styringsparametere og risikovurderinger

Mål for FEK med tilhørende prioriteringer i 2020 blir gitt i pkt 2.2. Områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2020 omtales i pkt. 2.3. Risikostyring som en integrert del av mål- og resultatstyringen omtales i pkt 2.4.

2.1 FEKs samfunnsoppdrag og organisering

De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK) er det viktigste fagorganet for forskningsetikk. Det skal bidra til at forskning i offentlig og privat regi skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer. FEK er et forvaltningsorgan for forskningsetiske spørsmål på alle fagområder, og omfatter de nasjonale komiteer og utvalg som er opprettet med hjemmel i forskningsetikkloven, foruten administrasjonen som også er sekretariat for komiteer og utvalg. FEK ble etablert for å styrke forskningsetikkarbeidet gjennom ett felles fagorgan og godt samarbeid mellom komiteene og mellom komiteene og administrasjonen. Komiteene og utvalgene er faglig uavhengige, jf forskningsetikkloven § 3.

Etter forskningsetikkloven skal det være et Granskingsutvalg og nasjonale forskningsetiske komiteer (§ 9) som til sammen dekker alle fagområder. Departementet har fastsatt følgende ansvarsområder for de tre nasjonale komiteene:

- Nasjonal forskningsetisk komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) med ansvarsområde den forskningsetiske virksomheten innenfor samfunnsvitenskap og humaniora, innbefattet jus og teologi.
- Nasjonal forskningsetisk komité for naturvitenskap og teknologi (NENT) med ansvarsområde den forskningsetiske virksomheten innenfor naturvitenskap og teknologi, industri-, landbruks- og fiskeriforskning, samt de deler av bio- og genteknologisk forskning som ikke dekkes av medisin.
- Nasjonal forskningsetisk komité for medisin og helsefag (NEM) med ansvarsområde den forskningsetiske virksomheten innenfor det medisinske og helsefaglige fagområdet.

2.2 Mål og styringsparametere 2020

Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende samfunns mål for FEK:

Etisk god og ansvarlig forskning

Mål på brukereffektnivå:

1. Forskere og forskningsinstitusjoner fremmer etisk god og ansvarlig forskning
2. Andre aktører tar hensyn til forskningsetikk i sitt arbeid
3. Samfunnet har tillit til forskning

Mål 1 skal ha særlig prioritet. Forskningsetikkloven av 2017 lovfester forskeres og forskningsinstitusjoners ansvar for forskningsetikk. En prioritert oppgave for FEK er å støtte forskere og forskningsinstitusjoner gjennom veiledning og annet arbeid. God dialog med institusjonene er viktig for å sikre at FEK bidrar på en måte som er mest mulig til nytte for institusjonene.

FEK skal prioritere å styrke samarbeid mellom komiteene/utvalget og mellom komiteene/utvalget og administrasjonen. Dette er viktig både for kvalitet i arbeidet, for tilrettelegging for institusjonenes ansvar og for god og effektiv ressursbruk. FEK bør utarbeide aktivitetsplaner med helhetlige prioriteringer som omfatter komiteer, utvalg og administrasjon.

Styringsparametere

1. Forskningsetiske retningslinjer skal til enhver tid være gode verktøy for å fremme god og ansvarlig forskning
2. FEK oppfattes som en ressurs for forskningsinstitusjonene i deres arbeid med å fremme god og ansvarlig forskning

Vi ber i tillegg om at følgende informasjon tas inn i årlige rapporter (se pkt. 5.1):

- Saksbehandlingstid for klagesaker i NEM

Det er opp til FEK å inkludere andre relevante vurderinger og resultater og å vurdere bruk av hhv kvalitative og kvantitative parametere.

2.3 Risikovurdering

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. Virksomheten skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. I årsrapporten og etatsstyringsmøtet skal FEK redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

3. Budsjett for 2020

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2020. Forutsetningene for tildelingen til FEK følger av Innst. 12 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020), samt av forutsetningene og kravene fastsatt i dette brevet og i formålsparagrafen til virksomheten.

3.1 Budsjettvedtak kap. 284, post 01

Stortinget har bevilget **19 303 000 kroner** til De nasjonale forskningsetiske komiteene for 2020 som med dette stilles til disposisjon for FEK. FEK er bruttobudsjettet og inngår i nettoordningen for merverdiavgift, og bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift. Det er lagt til grunn en prisøkning på 2 pst. og en reduksjon på 0,5 pst. som følge av reformen for avbyråkratisering og effektivisering.

FEK har fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift på kap. 1633 *Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift*, post 01 *Driftsutgifter*.

Budsjettrammen på post 01 skal dekke alle utgifter, med unntak av merverdiavgift etter nettoordningen, til drift av virksomheten. Alle tiltak og aktiviteter som FEK er ansvarlige for, og alle andre tiltak som ønskes gjennomført i løpet av året, må planlegges og realiseres innenfor de angitte tildelingsrammene. Virksomhetsleder har, i samråd med komiteene, ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjettramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Kunnskapsdepartementet gjør oppmerksom på at det kan komme oppdragsbrev fra departementet i 2020 som kan påvirke virksomheten. For ev. oppdrag fra andre statlige virksomheter bør kostnadsdekning gjennomføres ved bruk av belastningsfullmakt. Slike oppdrag skal også omfattes av den ordinære rapporteringen til departementet.

Virksomhetens økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. *Bevilgningsreglementet*¹, *Reglement for økonomistyring i stater*² med tilhørende *Bestemmelser om økonomistyring i stater*³ og *Virksomhets- og økonomiinstruks for De nasjonale forskningsetiske komiteene*⁴. Se også ulike rundskriv fra Finansdepartementet⁵.

Virksomhetsleder har ansvar for utarbeiding og ajourhold av FEKs interne økonomiinstruks. Departementet forutsetter at denne blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov.

Departementet får kopi av alle skriv fra Riksrevisjonen til den enkelte virksomhet. Virksomheten skal sende departementet kopi av alle sine svarbrev og andre brev til Riksrevisjonen.

3.2 Kontroll

Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at midlene blir brukt etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet og lov om Riksrevisjonen § 12.

3.3 Fullmakter

Stortinget har gitt NOKUT fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrative fullmakter til virksomheten. Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2020 FEK fullmakt til å:

- nettoføre ved utskifting av utstyr, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kredit på kap. 284 post 01

¹Vedtatt av Stortinget 26.5.2005, i kraft 1.1.2006

²Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, med senere endringer

³Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, med senere endringer

⁴Fastsatt av Kunnskapsdepartementet, sist revidert 20. desember 2016, med virkning fra 1.1.2017.

⁵ Se [Rundskriv Finansdepartementet](#)

- innenfor gjeldende bevilgningsnivå forhandle husleieavtaler som varer utover budsjettåret, med det forbeholdet at departementet skal godkjenne avtalen før den inngås
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå gjøre avtaler om tjenestekjøp til den ordinære driften utover budsjettåret

Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.

FEK har fullmakt til å føre forberedende forhandlinger i virksomheten ved forhandlinger etter Hovedtariffavtalen. Kunnskapsdepartementet har ansvaret for de endelige forhandlingene.

Virksomheten har ikke anledning til å forskuttere av neste års bevilgning eller bruke andre merinntekter enn refusjonsinntektene nevnt overfor uten at dette på forhånd er godkjent av departementet.

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Regjeringens fellesføringer – inkluderingsdugnad

FEK skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. FEK skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har FEK hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Virksomheten skal rapportere i tråd med [veiledning](#) publisert høsten 2019.

4.2 Oppnevningssystemet for de regionale og nasjonale forskningsetiske komiteene

Som Kunnskapsdepartementet varslet i etatsstyringsmøtet vil departementet vurdere hvordan og av hvem medlemmer til de regionale og nasjonale forskningsetiske komiteene blir foreslått. FEK vil bli involvert i arbeidet og departementet kommer tilbake til dette.

4.3 Informasjonssikkerhet

Departementet forutsetter at FEK oppfyller de nasjonale minstekravene til informasjonssikkerhet og personvern som følger av gjeldende regler og føringer. Disse kravene er oppsummert i policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning som følges opp av Unit.

Tiltak for å styrke sikkerheten som går ut over de nasjonale minstekravene besluttet av FEK med utgangspunkt i egen strategi og risikovurdering. Departementet viser til brev fra forsknings- og høyere utdanningsministeren datert 7. januar 2019 for mer informasjon om informasjonssikkerhet som kritisk suksessfaktor for kunnskapsvirksomheter. Departementet forventer at FEK med utgangspunkt i egen risikovurdering dimensjonerer forebyggende og konsekvensreducerende sikkerhetsarbeid i tråd med styrets risikoaksept.

4.4 Likestilling og mangfold

Kunnskapsdepartementet forventer at FEK arbeider aktivt for å fremme like karrieremuligheter for kvinner og menn i norsk akademia og tilrettelegge for et større mangfold.

Stortinget vedtok 17. juni 2019 endringer i likestillings- og diskrimineringsloven som innebærer at aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter styrkes. De nye reglene trer i kraft 1. januar 2020. Den styrkede plikten innebærer bl.a. at arbeidsgivere i offentlige virksomheter skal gjennomføre lønnskartlegging fordelt etter kjønn annethvert år. Den første kartleggingen skal gjennomføres innen utgangen av 2021. Institusjonene forventes å gjøre seg kjent med de nye reglene og sette i verk nødvendig tiltak.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultat og planer

Departementet minner om at FEK skal sende *Årsrapport for 2020* til postmottak@kd.dep.no innen **15. mars 2021**, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgre utdanning.

Årsrapporten skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Direktørs beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi en samlet vurdering av FEKs måloppnåelse og ressursbruk, med særlig omtale av samfunns- og brukermål og styringsparametere omtalt i dette tildelingsbrevet. Det forventes at FEK selv velger ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse måloppnåelsen. Vi ber om at FEK vurderer egne resultater, sentrale utfordringer og hvilke tiltak eller endringer som er tenkt prioritert framover for å bedre måloppnåelsen. Årsrapporten bør vektlegge strategiske vurderinger og i mindre grad legge vekt på aktivitetsbeskrivelse.

Rapporten skal gi grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2021. Årsrapporten må også omfatte annen relevant informasjon av betydning for departementets styring.

Departementet vil særlig vise til følgende:

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.2: Virksomheten skal publisere tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev på sine nettsider så snart de er mottatt.

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.3: Årsrapporten med årsregnskapet skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai.
- Revisjonsberetningen skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai og sammen med årsrapporten. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen denne fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Virksomheten skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Forskrift til forskningsetikkloven ble fastsatt 5. mars 2018. § 8 fastsetter at de tre nasjonale etikkomiteene og Granskingsutvalget innen utgangen av mars hvert år skal avgi en offentlig årsmelding om sin virksomhet. Vi ber om at en kopi sendes departementet.

5.2 Økonomirapportering og varsling om eventuelle avvik

FEK skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [DBHs nettsider om rapporteringskrav](#).

Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Virksomheten må spesielt legge vekt på å kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger.

Rapporten pr. 31. august skal inneholde ajourførte budsjettall, vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember, og gi forklaringer til avvik og informasjon om korrigerende tiltak. Denne rapporten inngår i grunnlaget for departementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2020.

Rapporten pr. 31. desember skal inneholde oversikt over regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet og vise resultat i forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Større avvik må begrunnes. Mer detaljert rapportering på postnivå for alle utgifts- og inntektskapitler med vekt på eventuelle avvik og faseforskyvninger, kan vente til årsrapporten med regnskap.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal virksomheten informere departementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev straks virksomheten får kjennskap til slike avvik. Virksomheten må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

5.3 Budsjettforslag for 2022

FEK må utarbeide eventuelle budsjettforslag. Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2022 er 1. november 2020. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no.

5.4 Styringsdialogen i 2020

Departementet planlegger ett etatsstyringsmøte med FEK i 2020. Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på to timer og er berammet til **4. mai 2020 kl. 12-14**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler i Kirkegata 18. Vi ber om tilbakemelding om hvem som skal delta, senest tre uker før møtedato.

Etatsstyringsmøtet skal være en strategisk dialog mellom departementet og FEK om virksomhetens utvikling. Sentrale punkter vil være ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer, sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt virksomhetens resultater og rammebetingelser.

FEK bes om å melde inn strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av *Årsrapport 2019* **15. mars 2020**.

Departementet sender ut dagsorden i god tid før møtet. FEK får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av *Årsrapport 2019*, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Kunnskapsdepartementet er i gang med prosess for tilsetning av ny direktør for FEK og tar sikte på at ny direktør tiltrer i løpet av våren 2020.

Departementet vil gjennomføre årlig medarbeidersamtale med direktør. Datoer for dette avtales særskilt.

5.5 Frister

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2019	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2020 og andre føringer	Tildelingsbrev fra KD for 2020
15. januar 2020	FEK sender S-rapport per 31. desember 2019 til DFØ	Brev om regnskap 2019
10. februar 2020	Årsregnskap for 2019 til DBH	Brev om regnskap 2019
15. mars 2020	Årsrapport 2019 og melde inn ev. saker til etatsstyringsmøtet til KD	Tildelingsbrev for 2019 og 2020

1. juni 2020	Regnskap per 1. tertial 2020	Eget brev fra departementet i 2020
4. mai 2020	Etatsstyringsmøte 2020	
Juni 2020	Tilbakemeldingsbrev	Brev fra departementet
1. oktober 2020	Regnskap per 2. tertial 2020	Jf. ovenfor
Oktober 2020	Mål og foreløpig budsjetttramme for 2021	Prop. 1 S (2020-2021)
1. november 2020	Budsjettforslag for 2022 fra virksomheten til KD	
Desember 2020	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2020 og andre føringer	Tildelingsbrev fra KD for 2020

Departementet tar forbehold om at det i løpet av året kan bli endringer av frister for de enkelte innspillene. Eventuelle endringer vil bli meddelt skriftlig. Dersom virksomheten ikke kan overholde de fristene som er satt, må departementet varsles i god tid før fristen går ut.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen